

Raadsvoorstel

afdeling
Cultuur, vastgoed en ontwikkeling

steller
L. Janssen Lok

gouda
31 augustus 2021

dossiernummer
4937

telefoon
0182-588552

onderwerp
Sportaccommodatienota Ruimte voor Sport in Gouda

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten tot:

1. Vaststellen van de in de sportaccommodatienota 'Ruimte voor sport in Gouda' genoemde kaders voor de periode 2021-2030.

Toelichting

Sport en bewegen maakt voor veel inwoners van Gouda een belangrijk deel uit van het dagelijks leven. Als sporter, vrijwilliger, supporter of begeleider. Voor de gezondheid, sociale contacten of gewoon voor de lol, als hobby. De stad kent een rijk verenigingsleven, van de nieuwe wijk Westergouwe willen we de 'meest beweegvriendelijke wijk van de regio' maken, we hebben een door tientallen organisaties omarmd Gouds Sportakkoord en er zijn veel ideeën over en verzoeken voor vernieuwende sportvoorzieningen. Dat laatste is aanleiding om onze koers ten aanzien van sportaccommodaties en een beweegvriendelijke openbare ruimte te herijken. In 2009 maakten we voor het laatst een accommodatienota, hoewel we er later (in 2017 bij de sportnota en in 2019 bij het Sportakkoord) wel expliciet aandacht aan gaven. We zien nieuwe 'ongeorganiseerde' sporten ontstaan en groeien, die behoefte hebben aan ruimte. Er zijn veel gemeentelijke en verenigingsaccommodaties waarvoor het eind van de levensduur in zicht is. Daarnaast is er in loop van de jaren een grote variëteit ontstaan in de eigendomssituaties van verenigingsaccommodaties. In deze nota wordt daarom de visie tot 2030 beschreven. Het document is bedoeld om de kaders voor de komende jaren vast te leggen, om ambities te benoemen en sport & bewegen meer en beter op de kaart te zetten én om orde op zaken te stellen als het gaat om formeel-juridische zaken.

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

In de sportaccommodatienota 'Ruimte voor sport in Gouda: een goede match!' zijn de kaders benoemd die de basis vormen voor de wijze waarop we als gemeente in de periode tot 2030 omgaan met sportaccommodaties en openbare ruimte voor sport en bewegen.

Die kaders luiden als volgt:

1. De gemeente en SPORT•GOUDA zijn als eigenaar resp. exploitant verantwoordelijk voor in ieder geval de volgende voorzieningen:
 1. Groenhovenbad
 2. Sporthallen De Mammoet, De Zebra, Dick van Dijkhal
 3. Sportzalen De Aakwerf en Groen van Prinsterersingel
 4. 15 gymzalen
 5. Sportparken DONK (voetbal), Groenhoven (voetbal, hockey gedeeltelijk, cricket, korfbal), Olympia (voetbal), ONA (voetbal), Oosterwei (voetbal) en Uiterwaard (rugby, honk- en softbal en jeu de boules) en het handbalcomplex van Vires et Celeritas.

2. Groot onderhoud vindt plaats volgens het meerjaren onderhouds- en investeringsplan (MJOP). Uitvoering van duurzaamheids- en toegankelijkheidsmaatregelen sluit daarop aan.
3. Ondergronden, velden en banen van de hiervoor genoemde sportparken zijn eigendom van de gemeente en worden via SPORT•GOUDA verhuurd aan verenigingen en andere gebruikers.
4. Opstellen (kleedkamers, kantines, tribunes) op deze sportparken zijn zoveel als mogelijk eigendom van de verenigingen. Dat eigendom wordt geregeld met een opstalovereenkomst. Waar dat in het verleden anders is geregeld, passen we dat in de komende jaren aan, tenzij er overtuigende redenen zijn om de bestaande situatie in stand te houden.
5. We zorgen voor een zo goed mogelijke spreiding van voorzieningen in de stad, zodat inwoners van elke wijk zoveel mogelijk kunnen sporten en bewegen waar en wanneer ze willen.
6. Ruimte voor sport moet inclusief zijn: voor iedereen sociaal en fysiek toegankelijk.
7. We willen de openbare ruimte in heel Gouda beweegvriendelijk inrichten, Westergouwe in het bijzonder profileren we als een beweegvriendelijke wijk.
8. Er is vooralsnog geen aanleiding om de bestaande tarieven en tarievenstructuur te veranderen.
9. Bij nieuwe ruimte-initiatieven buiten de onder 1. genoemde locaties, kijken we of maatwerk mogelijk is. Sportaanbieders kunnen onder voorwaarden gebruik maken van gemeentegarantie als dat in samenspraak gaat met de Stichting Waarborgfonds Sport. Andere mogelijkheden zijn afhankelijk van beschikbaar budget en de waarde die de betreffende sport en/of accommodatie voor de stad kan hebben. Voor deze initiatieven wordt vanaf 2023 een accommodatieondersteuningsfonds in het leven geroepen.
10. We zien sport en bewegen niet alleen als doel, maar ook als een prima middel om beleidsdoelstellingen op het gebied van veiligheid en sociaal domein te helpen realiseren. Sportaccommodaties bieden daar plek en gelegenheid toe. Het ligt voor de hand dat bij het zoeken naar middelen voor het realiseren en in stand houden van deze accommodaties niet alleen naar gelden uit het sportbudget te kijken. Ook de inzet van beschikbare middelen van andere beleidsvelden zoals sociaal domein, veiligheid en inrichting openbare ruimte wordt efficiënter en effectiever als daarmee sport een bijdrage levert aan hun doelstellingen

2 Argumenten

2.1 Argumenten coalitieakkoord

In het coalitieakkoord voor de periode 2018-2022 ('Nieuwe energie: samenwerken en investeren voor Gouda) is uitgesproken dat we sporten en bewegen in de openbare ruimte stimuleren en daar bij de inrichting rekening mee houden. Dat item komt nadrukkelijk terug in de nota. Ook is afgesproken een meerjarig ontwikkel- en onderhoudsplan te maken om daarmee achterstallig onderhoud en noodzakelijke investeringen bij sportaccommodaties te kunnen aanpakken. Dat plan is in 2020 vastgesteld en vormt een van de pijlers waarop deze nota gebaseerd is.

2.2 Argumenten beleid

De ambities en opgaven die in de nota genoemd worden, sluiten aan bij nieuwe ontwikkelingen, bij Sportakkoord en Preventieakkoord. De ambities liggen op de volgende zes vlakken:

- Gouda als beweegvriendelijke stad. Opgaven liggen onder andere op het gebied van urban sports, watersport en Westergouwe als beweegvriendelijke wijk.
- Binnensportaccommodaties voor iedereen. Opgaven liggen onder andere op het gebied van meer maatwerk bij de inrichting van gymzalen, sportzaal Westergouwe, toekomst Dick van Dijkhal.
- Optimaal gebruik van sportparken. Opgaven liggen onder andere op het gebied van meer openbaar gebruik, capaciteit voetbalvelden op orde, sportveld Westergouwe en verbeteringen Groenhovenpark.
- Met sport bijdragen aan een duurzamer Gouda'. Opgaven liggen onder andere op het gebied van klimaatadaptatie, milieuvriendelijk veldbeheer, afvalvrije sportclubs en zorgplicht kunstgras.
- Duidelijke eigendomsverhoudingen en transparante tarieven.
- Inclusief, veilig en gezond. Opgaven liggen onder andere op het gebied van de sportclub als ontmoetingsplek, rookvrije sportparken en fysieke en sociale toegankelijkheid.

2.3 Argumenten coalitieakkoord

Met het in 2020 vaststellen van het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de gemeentelijke sportaccommodaties zijn reeds nieuwe afspraken gemaakt over structurele budgetten. Vanaf 2023 is structureel € 725.000 toegevoegd.

2.4 Argumenten communicatie/participatie

Voor het huidige plan is geen expliciet participatietraject gevoerd. Wel is het een uitvloeisel van alle signalen die SPORT•GOUDA en gemeente de afgelopen jaren hebben gehoord in gesprekken met sportverenigingen en nieuwe sportaanbieders. Bij de uitvoering wordt uiteraard nauw samengewerkt met de lokale sport, via SPORT•GOUDA of rechtstreeks. Lokale belangenorganisaties als de Vereniging van Goudse Sportorganisaties (VGSO) en de Goudse Adviesraad voor mensen met een Beperking (GAB) hebben wel specifiek input geleverd.

2.5 Argumenten op basis van duurzaamheid

Een van de zes ambities in het plan gaat expliciet over hoe sport kan bijdrage aan een duurzamer Gouda. Opgaven waaraan gewerkt worden liggen op het vlak van energietransitie, klimaatadaptatie, het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, afvalvrije sportclubs en circulair materiaalgebruik en het invullen van de zorgplicht ten aanzien van het beperken van milieuschade die kan ontstaan als kunstgrasvelden in de omgeving van de velden terecht komt.

3 Kanttekeningen

3.1 Keuzes waar we wel en niet in investeren

We houden vast aan de een aantal jaren geleden gemaakte keuze om als gemeente te investeren in bepaalde sportparken en sportgebouwen, evenals aan de in 2017 gemaakte keuze om niet meer te investeren in kleedaccommodaties. Dat levert soms scheve gezichten op en ook moeilijke boodschappen richting verenigingen. Dat we wel investeren in voetbal en niet in bijvoorbeeld atletiek en tennis, is voor die laatste verenigingen soms moeilijk te verkroppen. Ook die situaties waarbij we in het verleden een beslissing hebben genomen die we nu anders zouden nemen (bijvoorbeeld het gedeeld eigendom bij de hockeyvereniging) stuiten soms op weerstand van de betreffende verenigingen. Ten slotte kennen we ook situaties waarbij de kleedkamers ooit door de gemeente zijn aangelegd en altijd verhuurd, maar waarbij de vereniging nu – nu de kleedkamers ‘op’ zijn – zelf voor financiering van nieuwbouw moeten zorgen.

3.2 Hoe niet-verenigingssport te ondersteunen?

We krijgen veel verzoeken van aanbieders van nieuwe sporten voor geschikte locaties of zelfs voor medefinanciering. Te denken is hierbij aan skateboarden, padel, freerunning, boulderen of zelfs een klimhal of een ijsbaan. Ondersteuning van deze initiatieven kan maar zeer minimaal binnen het bestaande beleid en de bestaande financiële mogelijkheden. Met een accommodatiefonds kunnen we deze initiatiefnemers wat op weg helpen. Dat moet dan wel passen binnen de Wet Markt en Overheid en moet ook niet ten koste gaan van bestaande sportaanbieders.

4 Juridische- / financiële gevolgen

Met name dat onderdeel van de nota dat betrekking heeft op de eigendomssituaties bij verenigingsaccommodaties, heeft een sterk juridisch karakter. De bestaande afspraken, soms al daterend uit de jaren zeventig, zijn in de loop der jaren uiteengelopen en waren vaak maatwerk. Er is behoefte aan betere afspraken en meer uniformiteit bij zowel gemeente als verenigingen. Ten aanzien van gemeentelijke belastingen is hier de afgelopen jaren al een verbeterslag in gemaakt, als het gaat om huur- en opstalafspraken staan we aan de start. In de ontwikkeling van de gemeentelijke omgevingsvisie is en wordt aan sport en bewegen in de openbare ruimte op verschillende plekken aandacht geven.

Met het in 2020 vaststellen van het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) voor de gemeentelijke sportaccommodaties zijn reeds nieuwe afspraken gemaakt over structurele budgetten. Die

afspraken liggen vast in de kadernota. Het voornemen om een accommodatiefonds op te richten waarop nieuwe sportaanbieders een beroep kunnen doen als het gaat om (gedeeltelijke) financiering van een nieuwe sportvoorziening, moet verder uitgewerkt worden. Dat doen we in samenhang met een nieuwe algemene sportnota (2022) en de nieuwe of aangepaste dienstverleningsovereenkomst met SPORT•GOUDA (ook in 2022).

5 Personele- / organisatorische gevolgen / duurzaamheid / positie mensen met een beperking

De teksten in de nota die betrekking hebben op toegankelijkheid en inclusiviteit zijn tot stand gekomen met input van de Goudse Adviesraad voor mensen met een Beperking (GAB). Een van de zes ambities in het plan gaat expliciet over hoe sport kan bijdrage aan een duurzamer Gouda. Opgaven waaraan gewerkt worden liggen op het vlak van energietransitie, klimaatadaptatie, het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, afvalvrije sportclubs en circulair materiaalgebruik en het invullen van de zorgplicht ten aanzien van het beperken van milieuschade die kan ontstaan als kunstgrasvelden in de omgeving van de velden terecht komt.

6 Communicatie / interactiviteit

De uitvoering van de nota is een continu proces dat ook nu al loopt. In samenwerking met SPORT•GOUDA wordt de uitvoering verder opgepakt en wordt een concretere planning daarvoor uitgewerkt. Na besluitvorming in de gemeenteraad wordt een persbericht uitgegeven